

RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLES VĒSTNESĪTIS

Nr. 22 (328)
2018. gada
25. novembris

Latvijas simtgades svinības Rīgas Svētā Jēkaba katedrālē

Šā gada 18. novembrī atcerējamiem dienu, kad pirms 100 gadiem neliela drosmīgu un tālredzīgu cilvēku saujņa uzdrošinājās proklamēt Latvijas valsti. Lieli un mazi pasākumi iezīmēja šo mūsu skaitliski nelielajai tautai nozīmīgo datumu un arī daudzas Latvijas kristīgo konfesiju draudzes pateicās par valsts jau simts gadus ilgo pastāvēšanu.

Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles draudze svinēja valsts 100. dzimšanas dienu kopā ar katedrāles "Caritas" grupas aprūpētajiem trūcīgajiem, jo 18. novembris ir arī 2. Vispasaules trūkumcietēju diena, kuru pagājušajā gadā iedibinājis pāvests Francisks.

Svinības iesākās ar V.E. Rīgas arhibīskapa-metropolīta Z. Stankeviča celebrētu Svēto Misi, uz kuru īpaši aicināti bija katedrāles trūcīgie. Savā uzrunā arhibīskaps pievērsās svētku dievkalpojuma pirmajam lasījumam un pravieša Daniēla grāmatas - lūgšanai, ar kuru pie Kunga vēršas viens no pravieša draugiem - Azarija, atrodoties uguns ceplī. Ar īsu situācijas raksturojumu viņš pievērsa klausītāju uzmanību

neiespējamajai situācijai – izredzētā tauta ir trimdā, mazā skaitā, Kunga apsolījumi it kā nepiepildās. Daniēls un viņa divi draugi atrodas uguns ceplī, kuram tos lēmis pagānu valdnieks par atteikšanos pielūgt elku, tomēr tajā nesadeg. Lasījumā

ietvertā lūgšana ietver arī atziņu par nelaimes lielumu un tās cēloņiem: "[...] mēs esam kļuvuši mazākie no visām tautām un šodienniecīgākie visā zemē mūsu grēku dēļ" (skat. lasījumu Dan 3, 25, 34-43). Arhibīskaps nedaudz iezīmēja izredzētās tautas vēsturi Dieva apsolījumu kontekstā, uzsverot paralēles ar Eiropas un Latvijas vēsturi - ir

Dieva apsolījumi un Viņš vēlas tos piepildīt, bet cilvēku grēks ir tas, kas kavē to piepildīšanos un seko nonākšana "krāsnī". Eiropā viena no šādām kausētāvām bija Reformācija, jo 16. gs. nebija reliģiskās brīvības, šobrīd arī Latvija atrodas situācijā, ko var saukt par pārbaudījumu krāsnī – tauta kļūst maza, cilvēki brauc prom un tas liek meklēt šīs tendences cēloni - alkatības un savtības grēks neļauj valstī nodrošināt visiem tās

(turpinājums 3.lpp)

DIEVKALPOJUMI RĪGAS SV. JĒKABA KATEDRĀLĒ

iedzīvotājiem cieņpilnus eksistences apstākļus.

Svētdiena, 25.novembris. Parastā Liturģiskā laikosma 34.svētdiena. Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis. Lieli svētki. Draudzes svinības. Vissvētākā Sakramenta adoracija.

8.00 Sv. Mise par draudzi un lūgšana „Svētais Dievs”

9.15 Marijas Leģions svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par +Aivaru Punculi;

Cilvēces veltīšanās akts Jēzum Kristum; Procesija

13.15 Svētdienas skolas nodarbības

15.00 Sv. Mise (bērniem) par Sutānu ģimenes mirušajiem

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par Rūdolfu Grosbergu
*Pilnas atlaidas par cilvēces veltīšanās aktu
Jēzum Kristum Karalim.*

Ziedojumī šodien tiek vākti Rīgas Garīgā semināra uzturēšanai.

Pirmdiena, 26.novembris

8.00 Sv. Mise par +Allu un +Mihailu Litvinoviem

Otrdiena, 27.novembris

8.00 Sv. Mise par Austras Romašenko veselību un vecākiem +Janīnu un +Jāni Romašenko

18.00 Sv. Mise Biķernieku slimnīcā

Trešdiena, 28.novembris

8.00 Sv. Mise par +Oļegu Bambānu
16.30 – 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 29.novembris

8.00 Sv. Mise par +Albertu Čekšu

18.00 Adorācija

19.00 Sv. Mise jauniešiem par Čeveru un

Teteru dzimtu mirušajiem

Piektiena, 30.novembris.

Sv. apustulis Andrejs. Svētki.

8.00 Sv. Mise par +Bronislavu

Sestdiena, 1.decembris.

Jaunavas Marijas godināšana.

8.00 Sv. Mise par Helēnu Podgaisku – pateicība Dievam

Jaunavas Marijas litānija un veltīšanās

Sākas Adventa laiks

Svētdiena, 2.decembris.

Adventa 1.svētdiena.

Jēzus Sirds godināšana.

Vissvētākā Sakramenta godināšana.

8.00 Sv. Mise par draudzi un lūgšana

„Svētais Dievs”;

Tiek pasvētītas Ziemassvētku oblātes

09.15 Marijas Leģions svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par Pumpuru ģimeni un Jēzus Sirds dievkalpojums

Svētlietu pasvēte

13.15 Svētdienas skola

15.00 Sv. Mise (bērniem) par +Aleksandru, +Annu,+Petrasu, +Vitautasu un +Petrasu

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par +Sintiju Bāliņu

Pirmdiena, 3.decembris. Sv. Francisks Ksavers, priesteris. Piemiņas diena.

8.00 Sv. Mise par +Mariju Štrausi

Otrdiena, 4.decembris

8.00 Sv. Mise par +Jāni Meisteri

18.00 Sv. Mise Gaiļezera pansionātā

Trešdiena, 5.decembris

8.00 Sv. Mise par +Ainu un +Aivaru

Rīgas Svētā Jēkaba katedrāles garīdznieku kontaktāruņi

Sv. Jēkaba katedrāle:

tāl. 67326419

Pr. Pauls Kļaviņš, administrators:

tāl. 67224314, mob. 27001445

Pr. Valters Vārpsalietis, vikārs:

mob. 25920913

Diak. Gunārs Konstantinovs:

tāl. 67326419, mob. 29654800

Bērziņiem

10.00 Ekumēnisks dievkalpojums – Valsts policijas 100. gadu svinības

16.30 - 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 6.decembris

8.00 Sv. Mise par Irēnu Bērziņu

18.00 Adorācija

19.00 Sv. Mise jauniešiem par Rīgas arhibīskapa Z. Stankeviča veselību. Piedalās kopienas ansamblis „Pro Sanctitate”

Piektdiena, 7.decembris. Jēzus Sirds godināšana. Sv. Ambrojijs, bīskaps un Baznīcas doktors. Piemiņas diena.

8.00 Sv. Mise par +Ināru

Jēzus Sirds litānija un uzpurēšanās

18.00 Sv. Mise (Vigīlijs)

Sestdiena, 8.decembris.

Vissv. J. Marijas Bezvainīgā ieņemšana.

Lieli svētki. Draudzes svinības.

Vissvētakā sakramenta adorācija.

8.00 Sv. Mise

11.00 Sv. Mise par draudzi un lūgšana „Dievs mēs Tevi slavējam”

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par +pr. Jāni Voitiņu

Svētdiena, 9.decembris.**Adventa 2.svētdiena**

8.00 Sv. Mise par Intas Jakubaites veselību un lūgšana „Svētais Dievs”

9.15 Marijas Leģions svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par +Lāču,

+Danovsku un +Svenču dzimtu mirušajiem

13.15 Svētdienas skolas nodarbības

15.00 Sv. Mise (bērniem) par draudzi

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par +Vladislavu, +Albertu, +Teklu, +Valentīnu un +Mareku

Pirmdiena, 10.decembris

8.00 Sv. Mise par +Jāzepu, +Vladislavu

Laksiem un viņu mirušajiem vecākiem

Otrdiena, 11.decembris

8.00 Sv. Mise Aneles nodomā par dzimtas sakņu dziedināšanu

19.00 Sv. Mise Onkoloģiskajā centrā

Trešdiena, 12.decembris

8.00 Sv. Mise par Voldemāra Kukaļa veselību

16.30 - 18.30 Grēksūdze

Ceturtdiena, 13.decembris.

Sv. Lūcija, jaunava un mocekļa.

Piemiņas diena.

8.00 Sv. Mise par Ludmilas Reimates veselību

18.00 Adorācija

19.00 Sv. Mise jauniešiem par Bronislavu Klidzēju

Piektdiena, 14.decembris.

Sv. Jānis no Krusta, priesteris un Baznīcas doktors. Piemiņas diena.

8.00 Sv. Mise par Jāni Joņinu;

Jēzus Sirds litānija

Sestdiena, 15.decembris

8.00 Sv. Mise par +Dzintru, +Juri, +Fabiānu, +Emīliju, +Jāni un Derožinsku ģimenēm

11.00 Sv. Mise Aglonas Dievmātes godam

18.00 Sv. Mise – dziedināšanas dievkalpojums

Svētdiena, 16.decembris.**Adventa 3.svētdiena**

8.00 Sv. Mise un lūgšana „Svētais Dievs”

9.15 Marijas Leģions svētdienas sk. telpās

11.00 Galvenā Sv. Mise par Sandru Vilcāni

13.15 Svētdienas skolas nodarbības

15.00 Sv. Mise (bērniem) par draudzi

18.00 Vesperes

18.30 Sv. Mise par +Mariju Aizpurieti

Latvijas simtgades svinības Rīgas Svētā Jēkaba katedrālē

(turpinājums no 1. lpp)

Arhibīskaps norādīja uz kādu ļoti svarīgu aspektu Dieva apsolījumos – tie bieži piepildās neparastā un cilvēka priekšstatiem neatbilstošā veidā. Kunga apsolījums dot Ābrahamam pēcnācējus kā

zvaigznes debesīs, pretēji izredzētās tautas gaidām uz laicīgas valsts varenību, piepildījās Jēzū Kristū, kura dibinātajā Baznīcā Viņa sekotāji arī ir sensenajā apsolījumā minētie Ābrahāma pēcnācēji.

Arhibīskapa uzruna atstāja arī spēcīgu “pēcgaršu” – jautājumu katram, kas to dzirdēja ar atvērtu ausi – kāpēc nonākam pārbaudījumu “krāsni” un Dievs ir it kā aizgājies, neredz un nedzird? Vai vēlmes un centieni pēc panākumiem, labas dzīves par katru cenu vienmēr atbilst Dieva loģikai un Viņa likumiem? Iespējams, ka ne vienam vien rodas jautājums par katolisko Baznīcu – kāpēc arī tā šodien atrodas dažādu negāciju un uzbrukumu krustugunīs jeb kā trīs jaunekļi Daniēla grāmatā ir iemesti “degošā ceplī”? Vai vainīga tikai sekularizācija pēdējos gadsimtos vai iemesli ir senāki un dziļāki? Vai kādreiz Pētera laivas vadītāji kopā ar laicīgajiem varas nesējiem nav rīkojušies kā izredzētās tautas garīgie vadītāji, par kuriem Jēzus sacījis: “*Jo tie sasien smagas nastas un liek tās cilvēkiem uz pleciem, bet paši negrib ne ar pirkstu tās kustināt*” (Mt 23, 4)?” Izraisās arī jautājums - ko šajā “ceplī” darīsim mēs paši? Iesim citus ūdeņus un laivu meklēt vai paliksim savējā un centīsimies aizdarīt sūci, uzticoties Jēzus apsolījumam par Baznīcu un tās pirmo Romas bīskapu: “*Un Es tev saku: tu esi Pēteris, un uz šās klints Es gribu celt Savu draudzi, un elles vārtiem to nebūs uzvarēt*” (Mt 16, 18)?

Pēc Svētās Mises katedrāles draudze sveica V.E. Rīgas arhibīskapu – metropolītu Z.Stankeviču sakarā ar II šķiras Triju Zvaigžņu ordeņa saņemšanu.

Uzrunājot arhibīskapu un draudzi, tās padomes pārstāvji norādīja uz Baznīcas un tās autoritāšu, pie kurām pieder arī arhibīskaps, uzdevumu mūsdienu sabiedrībā – atgādināt tai par Dieva likumu, valsts varas pienākumu to respektēt un izteica prieku, ka valsts ar šo apbalvojumu ir akceptējusi Baznīcas devumu šajā jomā.

Savukārt katedrāles trūcīgos dievnama priekštelpā gaidīja labdarības biedrības “Krūze” sarūpētās dāvanas, kuras pasniedza biedrības darbiniece Inga ar savu meitu Beati. Jāpiemin, ka šī biedrība nav vienīgais tās dibinātāju uzņēmums, bet ir tapis kā sava veida atbilde Dieva svētītai uzņēmējdarbībai un šie darbīgie cilvēki, sekojot savai sirdsbalsij, atvēruši vārtus Kunga svētībai, kā māca apustulis Pāvils: “*Ikviens lai dara, kā tas savā sirdī apņēmis, ne smagu sirdi vai piespiests; jo priecīgu devēju Dievs mīl*” (2 Kor 9, 7).

Latvijas simtgades un 2.Vispasaules trūcīgo dienas svinības Jēkaba katedrāles draudzē noslēdzās ar svētku mielastu Svētdienskolas telpās, kur kopā ar trūcīgajiem un vientuļajiem bija arī V.E. arhibīskaps Z.Stankevičs, draudzes administrators pr. P.Kļaviņš, vikārs pr. V.Vārpsalietis, diakons Gunārs, kā arī semināristi.

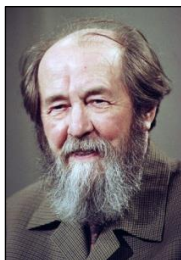
Draudzes “Caritas” grupas brīvprātīgie pateicas labdarības biedrībai “Krūze” par sarūpētajām dāvanām, tās darbiniecei Ingai un viņas meitai Beatei par klātbūtni un sirsnību, pasniedzot dāvanas mūsu trūcīgajiem, kā arī pateicas visiem labas gribas cilvēkiem, kuri ziedo draudzes nabadzīgajiem, atbildot uz viņu kluso

saucieni un šādā veidā palīdz nākt Kunga svētībai draudzē un Latvijas tautā.

Stella Jurgena

Aleksandram Solženicinam - 100

Otrdien, 11.decembrī simtgadi svinam ievērojamam krievu rakstniekam, kura darbi daudziem atklāja padomju totalitārā režīma nometnes – Gulagu, kā arī pavēra iespēju izvērtēt no jauna vēsturisko pieredzi, garīgos, kulturālos un sociālos izaicinājumus.

Rakstnieks ir dzimis Kislovodskā, viņa tēvs gāja bojā pēc nejauša ievainojuma medību laikā sešus mēnešus pirms dēla dzimšanas un māte viņu uzaudzināja grūtos apstākļos, jo tika diskriminēta kā „šķiras ienaidniece.” 1936.gadā A.Solženicins iestājas Rostovas universitātē, kurā studē fiziku un matemātiku. Jau no bērnības ir aizrāvies ar literatūru un rakstniecību, tāpēc studijas papildinājis Filozofijas, literatūras un vēstures institūtā Maskavā.

Otrā pasaules kara laikā A.Solženicins uzdienējis līdz kapteiņa pakāpei Sarkanās armijas rindās. Sarakstē ar bērnības draugu izteicies kritiski par staļinismu un padomju sistēmu, tāpēc 1945.gada 9.februārī tika arestēts, pirmos gadus pavadīja īpašā cietuma pētniecības institūtā, bet ieslodzījuma pēdējos gadus politisko cietumnieku nometnē Kazahstānā. 1953.gada sākumā A.Solženicins atbrīvots no cietuma režīma – tas aizstāts ar izsūtījumu, kur rakstnieks pārcietis onkoloģisku slimību, līdz tika oficiāli rehabilitēts 1957.gada februārī.

Darbojies kā fizikas un matemātikas skolotājs, brīvajā laikā rakstot darbus, par

kuriem zināja ļoti maz cilvēku. 1962.gadā uzdrošinājies nosūtīt uz žurnālu „Novij mir” stāstu „Viena diena Ivana Deņisoviča dzīvē.” Tā kā A.Solženicins ieguva galvenā redaktora Tvardovska atbalstu, ar Padomju Savienības vadītāja Nikitas Hruščova piekrišanu tas tika publicēts. Kaut sākumā atzīts, A.Solženicins drīz vien tika pakļauts kritikai, jo rakstīja ne tikai par staļinismu, bet arī par padomju sistēmu, kas neatbilda ideoloģiskā reālisma nostādņēm. 1965.gadā drošības dienests konfiscēja manuskriptus, lai gan daudzi teksti joprojām glabājas slepenībā, izplatījās neformāli un tika izdoti nelegāli t.s. „samizdatā.”

Raksti tika nosūtīti arī ārpus Padomju Savienības, kurā tos neatzina par publicējamiem. 1968.gadā Rietumos iznāca A.Solženicina darbi „Pirmajā lokā” un „Vēža palāta.” 1969.gada 4.novembrī A.Solženicins tika izslēgts no Rakstnieku savienības, tomēr 1970.gada 8.oktobrī tika nominēts Nobela prēmijai literatūrā. Lai šajā gadījumā nebūtu spiests palikt ārzemēs, rakstnieks atteicās izbraukt pēc apbalvojuma uz Stokholmu.

Kad drošības dienests konfiscēja „Gulaga arhipelāga” manuskripta kopiju, A.Solženicins izlēma par labu tā publicēšanu ārzemēs, kur tas jau bija nonācis. Pēc darba iznākšanas Parīzē padomju vara vairs nevarēja viņu pieciest un līdz ar diskreditāciju presē 1974.gada 12.februārī A.Solženicins tika arestēts un apsūdzēts valsts nodevībā. Atņemot PSRS pilsonību, viņš tika izsūtīts uz Rietumiem, kur vēlāk viņam pievienojās sieva un trīs bērni. Uzturējies Rietumvācijā, Šveicē, no 1976.gada dzīvojis ASV Vermontas štatā. Šajos gados sarakstījis plašu vēsturisku pētījumu par Pirmo pasaules karu un 1917.gada notikumiem Krievijā ar nosaukumu „Sarkanais ritenis.”

Gorbačova perestroikas laikā A.Solženicina darbi sāka parādīties arī

PSRS, lai gan padomju varai bija zināma autora pretkomunistiskā nostāja. Rakstnieks atguva PSRS pilsonību 1990.gadā, tomēr atgriešanās Krievijā notika tikai 1994.gadā: sākot ar Vladivostoku cauri Sibīrijai līdz Maskavai. Lai gan A.Solžeņicins uzstājās Krievijas domē, tomēr nebija oligarhu elites atzīts, jo kritizēja brīvā tirgus attīstību, kas nesa postu un nabadzību lielākai iedzīvotāju daļai.

A.Solžeņicins rakstījis ne tikai par vēsturi, bet arī citām aktuālām tēmām. Viņa darbs „Gulaga arhipelāgs” un krievu – ebreju attiecību vēstures pētījums „Divi simti gadu kopā” latviski publicēti tikai daļēji. Latviešu valodā pieejama arī grāmata “Vēža palāta.” Rakstnieka simtgades ietvaros būtu lietderīgi pārlasīt viņa darbus, kas ir nozīmīgs ieguldījums sociāli kulturālā un morālā jomā.

1973.gada rudenī A.Solžeņicins nosūtīja vēstuli Padomju Savienības vadītājiem, kurā centās piedāvāt totalitārisma pāreju uz autoritārismu, lai valsts nenonāktu anarhijas un pilsoņu kara bezdibēnī. Viņš iestājās par brīvām vēlēšanām, stabilu ekonomiku bez ideoloģijas uzstādījumiem tautsaimniecības centralizētā attīstīšanā un morāli – reliģiskās dzīves ierobežošanā, par reliģisko brīvību, par nepieciešamību valstij pārtraukt atbalstu marksisma ideoloģijai. Brīvu ideju apmaiņā marksisms nenovēršami ciestu zaudējumus. Krievija, viņaprāt, nav uzreiz gatava ieviest demokrātiju, taču autoritārai kārtībai jābalstās nevis uz šķiru ienaidu, bet uz tuvākmīlestību un morālām vērtībām.

Ir zināms, ka visi Politbiroja locekļi iepazinās ar šīs vēstules saturu, dažus tas rosināja uzstāt uz autora apcietināšanu un sodīšanu. Tomēr prevalēja viedoklis par A.Solžeņicina izsūtīšanu no valsts, nevis noņemšanu tālā Sibīrijas cietumā.

Izšķirošs faktors šajā lēmumā bija A.Solžeņicina starptautiskā atpazīstamība. Padomju valdībai bija zināms viņa

sagatavotās lekcijas teksts Nobela prēmijas saņemšanas ceremonijai, kurā viņš iestājās par mākslinieka un literāta misiju veicināt cilvēces vienotību patiesībā, labestībā un skaistumā. Bēdas tai tautai, kuras literatūra piedzīvo varas spaidus. Vardarbība patveras vienīgi melos un meli gūst atbalstu vienīgi vardarbībā. Rakstnieki un mākslinieki var uzveikt melus. Viens patiesības vārds gūs pārsvaru pār visu pasauli.

(nobeigums sekos)

Tomasa Mertona nāves 50 gadi

Tomass Mertons piedzima Anglijā, kvēkeru ģimenē, bet vecāki jaunajam pilsonim nebija devuši nekādu skaidrību ticības lietās. Tēvs bija gleznotājs un ņēma dēlu līdz visos savos ceļojumos, meklējot motīvus saviem darbiem. Jau no mazām

dienām viņa audzināšanā netika ievērota disciplīna un noteiktība. Būtībā Tomass darīja, ko pats vēlējās. Neskatoties uz savvaļīgo audzināšanu, jauneklis uzrādīja ievērojamas gara dotības un interesi par garīgām lietām. Viņš mācījās vairākos franču licejos un angļu koledžās un tos arī visai sekmīgi absolvējis, pēc kā devies studēt devās uz Savienotajām Valstīm. Savos ģimnāzista gados viņš bija kļuvis arī lielisks dejotājs un pianists. Tā bija džeza mūzika, ko viņš tik ļoti mīlēja un kura parasti jaunatni spēj aizraut pilnībā. Arī dzeršanā viņš bija kļuvis meistars — Tomass spēja neparasti daudz izdzert un nepiedzerties. Neskatoties uz visām šīm kaislībām, viņš arī ļoti daudz lasīja. Tā nebija apzināti izvēlēta literatūra, lielāko tiesu tie bija romāni. Tāda bija šī sešpadsmitgadīgā jaunekļa gara pasaule, kad viņš devās uz studēt uz Ņujorku.

Draudzība ar kādu nopietnu studiju biedreni pievērs jaunekli dzīves īstenībai un pārdomām. Dzīves kuģis bangainajā sadzīves

jūrā prasa pēc ostas, pēc pamata, pēc kādas paliekošas atziņas. Pamazām mostas T.Mērtona dzīves īstenības apziņa, bet nav, kas to ievirzītu īstajā gultnē. Aizvien uzpeld atmiņā esošais bērnības dzīves saturs un pārdzīvojumi. Kaut gan tie bija bez kaut kādas dziļākas ievirzes un juku jukām rosījās dvēseles sfērā, tomēr tie lika pārdomāt un taustīties pēc kādas dziļākas jēgas un sākt meklēt atbildi uz jautājumu - kas ir patiesība.

Mātes nāve bija atstājusi dziļu iespaidu Tomasu, it sevišķi pēdējie kopā pavadītie brīži. Par ticības lietām viņa nebija dēlam neko stāstījusi, bet kāda dziļa mistiska gaisotne valdīja ap šo sievieti un to viņš atcerējās ļoti spilgti. Vēl ilgi Tomasam bija jādomā par aizgājušo un arvien atkal atgriezās šīs atmiņas – arī pēc ilga laika. Arī par saviem ģimnāzista laikiem viņam bija bieži jādomā - viņš bija iepazīs draugus, ticības brāļus un arī katoļticīgos, bet ne par vienu nebija dzirdējis ko jauku, labu. Viņš pazina vairākumu kā mazvērtīgus, pat negodīgus cilvēkus. Tad viņš atcerējās kādu franču katoļu ģimeni kādā mazā Francijas provinces pilsētīnā, kur viņš bija dzīvojis, apmeklējot liceju. Tur viņš bija jutis īstu ģimenes siltumu - tie viņu bija uzņēmuši kā pašu bērnu. Tagad viņš atcerējās piedzīvoto īsto ģimenes kopību un šo cilvēku jauko, apmierināto, pašsaprotamo dzīvi. Tās bija viņa bērnības skaistākās atmiņas, kur arvien no jauna atgriezies un sasildīties. Ciņā ar atmiņām un jaunās pasaules kārdinājumiem aiziet vairāki semestri, bet pamatu savai dzīvei Tomass vēl neatrod.

Atgriezies Anglijā, jaunais Mērtons atkal nododas baudkārei un bezsaturīgai ikdienai, kas nesniedz nekādu apmierinājumu. Dziļš tukšums atveras visapkārt un nekur nav skaidrības. Arī tēva nāve neizraisa jauneklī ne mazāko satricinājumu, viņš to uzņem pilnīgi mierīgi, it kā nekas nebūtu noticis. Viņš sarauj katru pietātes un sabiedriskās morāles saiti un kļūst atklāts bezdievis.

Jaunais revolucionārs atkal dodas studiju ceļojumos pa Eiropu, bet nekur paliekoši nepiesaista savu nemierīgo garu. Tomass no

tēva bija mantojis dziļu mākslas izpratni un nonācis Romā, viņš ir neparasti sajūsmināts par tās mākslas pieminekļiem. Bet tas nav galvenais - Romā Mērtons iepazīst vēsturiskās kristietības būtību un cilvēka vērtību kristietībā. Šīs gara saskarsmes rezultātā Mērtons apmaina Džeimsa Džoisa „Uliisu” pret Jauno Derību.

Taču iekšēju pagriezīenu Tomass pārdzīvo kādā vakarā savā viesnīcas istabā. Kādu vakaru viņš nekur neiziet, jau kļuvis tumšs, kad viņš jūt, ka viņš nav viens istabā... ka arī viņa mirušais tēvs atrodas telpā. Viņš ļoti izbīstas, un viņš pats saka par šo atgadījumu: „Tas viss mani caurstrāvoja kā zibens: bet šajā acumirkli mani sagrāba dziļas izbailes, šausalīga ieskatīšanās manas dvēseles postā; un dziļa gaisma mani caurstrāvoja, kas manu stāvokli padarīja skaidru; sašutums mani sagrāba pret to visu, ko es biju darījis: visa mana būtne sacēlās pret to, kas bija manī, un mana dvēsele ar nejauzamu spēku un varu ilgojās projām un brīvībā no visa tā, kā es to vēl nekad nebiju sajutis. Un es iesāku pirmo reiz lūgties savā dzīvē, ne ar lūpām, prātu vai fantāzijā, bet gan no manas dzīves un esmes saknēm, uz Dievu, kuru es vēl nekad nebiju pazinis. . .”

(nobeigums sekos)

LATVIJAI UN BRĪVĪBAI

Latvijas simtgades ietvaros slavēsīm žēlsirdīgo Dievu Tēvu, kas vēlējies saukt mūs par Dieva bērniem, un tādi mēs esam (1 Jņ 3,1). Mīlestība uz savu zemi kristietī izriet no dāvētā Dieva bērna stāvokļa, kur tā gūst savu pamatu, nozīmi un mērauklu. Cik pienācīgi pateikties Dievam Tēvam par to, ka viņš aicinājis mūs būt par Dieva bērniem; pateicības garā lai viss mūsu dzīvē saskan ar šo būtisko patiesību: mēs esam Dieva bērni!

Politiskā atbildība gūst jaunu dzīvīgumu, kad katrs apzinās, ka ir Dieva bērns; tad

cilvēks izjūt vajadzību atdarināt Dieva Tēva apredzību un labestību, šādi sasniedzot aizvien plašākas un nesavtīgākas iniciatīvas visiem.

Mūsu Dieva pieņemto bērnu statuss ir Kristus pestīšanas darba rezultāts. Tas norit katrā cilvēkā caur Svēto Garu. Dieva bērna stāvoklis ietekmē visā pilnībā mūs pašus, mūsu darbus, visus mūsu eksistences aspektus. Vienlaicīgi sekas tam novērojamas cilvēku attīstības jomā, tas ir, visā radītajā universā.

Šajā perspektīvā atrodam nepieciešamo dzīvesveidu, lai visi mūsu darbi saskaņotos ar Dieva bērna stāvokli. Sv. Pāvils tāpēc māca, ka mēs esam paredzēti, *“lai viņa priekšā būtu svēti un nevainojami”* (Ef 1, 4) un *“kļūtu līdzīgi Viņa Dēla attēlam”* (Rom 8, 29). Būt par Dieva bērnu tāpat nozīmē vispārēju aicinājumu uz svētumu; tas nozīmē arī to, ka svētumam jāattīstās pēc Kristus parauga.

Brīvība, kas mums ir vērtība, atbilst dēlu un meitu cieņai atšķirībā no kalpu atkarības un vergu padevības. Bērni ņem daļību vecāku mantojumā, viņu labumos un iekrājumos. Tas ļauj tiem dzīvot brīvībā un cieņā, bez pakļautības citiem, lai dzīvotu. Bērni savos vecākos saskata sākumu ne tikai savai eksistencei, bet arī brīvībai un cieņai. Tiem ir arī pienākums tos atbilstoši godāt un saglabāt mantojumu. Vecākiem atdotais gods līdz ar uzticību ģimenes tradīcijai veido jūtas, tikumību, kas ir pamatā bērna mīlestībai un kas sevī ietver vecāku atzīšanu un pateicību viņiem līdz ar paklausību viņu norādījumiem.

Būt brīvam Vecās Derības izpratnē vispirms nozīmēja nebūt grēka vergam, nekalpot svešiem dieviem vai jebkāda veida elkiem, nedz sev pašam - savam Ego.

Pozitīvi tas nozīmēja svētumu, kas ir pilnīga atdeve Dieva godināšanai. Viņa godam veltīta brīvība balstījās uz to, ka izraēlieši pārvaldīja Dieva apsolīto zemi, un ieguva solījumu *“neiznīcīgam, neaptraipītam un nevīstošam mantojumam”* (1 Pt 1,4), kas īstenosies ar Mesijas nākšanu. Tādēļ bērnu jūtas pastāv uzticībā Dievam un paklausībā Viņa norādījumiem un baušļiem.

Tomēr, tas viss bija kā adventa ēna, salīdzinot arī Kristū iegūto Dieva bērnu brīvības sauli. Jēzus saka šodien visiem mums: *“Ja nu Dēls jūs atbrīvos, jūs patiesi būsiet brīvi”* (Jņ 8, 36).

Kā to saistīt ar mūsu valsts vēsturisko pieredzi? Mūsu tautu ir rosinājusi brīvības saikne ar uzticību savam garīgajam un kulturālam mantojumam, kas atrodams dabā un ģimeniskās tradīcijās.

Kristīgie principi diemžēl nav pilnīgi uzplaukuši ikdienas dzīvē un tautas ikdienai bieži vien taisnības, kopības un mīlestības ideāli nav raksturīgi. Baznīcas misija ir tikusi pārāk politizēta un Kristus žēlastības vaigs nav atklājies katram cilvēkam. Daudzi tomēr ir stiprinājušies ticībā un nereti uzticējuši Māras zemes likteni debesu un Latvju zemes karalienei – Aglonas Dievmātei. Viņa kopā ar daudzajiem svētajiem aizbildņiem patiešām var izlūgt svētību Latvijai un mūsu kopīgajam ceļam uz priekšu.

18. novembra svinības